

Výzkumné úkoly řešené v rámci Střednědobého plánu výzkumné činnosti IKSP na léta 2008-2011 a hlavní výstupy

V rámci Střednědobého plánu výzkumné činnosti Institutu pro kriminologii a sociální prevenci na léta 2008-2011 bylo řešeno celkem 10 výzkumných úkolů. Nad rámec Střednědobého plánu byly v uvedeném období zahájeny další dva výzkumné úkoly, z nichž jeden byl ukončen v roce 2011 a druhý byl převzat do Střednědobého plánu výzkumné činnosti IKSP na období 2012-2015. Kromě toho zahájil Institut práce na úvodních tématech pro novou zvláštní ediční řadu „Vybrané metody kriminologického výzkumu“. Níže lze nalézt přehled hlavních výstupů z jednotlivých výzkumných úkolů, řešených v období Střednědobého plánu 2008–2011.

Přehled výstupů zachycuje stav ke dni 6. 2. 2012.

1. Výzkum uplatnění mediace v trestní justici

Odpovědný řešitel: Mgr. Jan Rozum

Termín řešení: 2008–2010

Monografie:

- Rozum, J., Kotulan, P., Luptáková, M., Scheinost, M., Tomášek, J.: Uplatnění mediace v systému trestní justice I. IKSP, Praha 2009, ISBN 978-80-7338-090-8
- Rozum, J., Kotulan, P., Luptáková, M., Scheinost, M., Tomášek, J., Špejra, M.: Uplatnění mediace v systému trestní justice II. IKSP, Praha 2010, ISBN 978-80-7338-097-7

Kapitola v knize:

- Tomášek, J.: Mediace v České republice. In: Marešová, A. a kol: Analýza kriminality v roce 2009 a v předchozím dvacetiletém období. Praha: IKSP, 2010, str. 93-104. ISBN 978-80-7338-107-3.

Články a příspěvky ve sborníku:

- Rozum, J., Scheinost, M., Tomášek, J., Luptáková, M., Kotulan, P.: Mediace z pohledu občanů České republiky. Trestněprávní revue 12/2009, str. 372-375. Praha: C.H.Beck, ISSN 1213-5313
- Rozum, J., Tomášek, J.: Mediace z pohledu recidivy. Trestněprávní revue 12/2010, str. 391-394. Praha: C.H.Beck, ISSN 1213-5313
- Tomášek, J. – Rozum, J.: Zkušenosti poškozených a pachatelů s mediací. Trestněprávní revue 10/2010, str. 319-326. Praha: C.H.Beck, ISSN 1213-5313
- Tomášek, J.: Mediace a veřejné mínění (aneb má restorativní justice šanci u krvelačných a na tresty orientovaných občanů?). In: Večerka, K. (ed.): Kdo slyší hlas volajícího na poušti?: Sborník příspěvků ze semináře sekce sociální patologie MČSS, Vranov nad Dyjí, 14.-16. dubna 2010. Praha: Masarykova česká sociologická společnost, 2010, ISBN 978-80-903541-7-3, str. 50-56
- Tomášek, J.: Mediace z pohledu obětí a pachatelů. In: Večerka, K. (ed.): Propojení teorie a praxe při studiu sociálních deviací: Sborník příspěvků ze semináře sekce

sociální patologie MČSS, Blansko - Skalní mlýn, 27.-29. dubna 2011. Masarykova česká sociologická společnost, Praha 2011, ISBN 978-80-903541-8-0, str. 82-88

2. Probační a mediační činnost podle zákona č. 218/2003 Sb. o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže – Probační programy pro mladistvé

Odpovědný řešitel: Mgr. Jan Rozum

Termín řešení: 2009–2011

Monografie:

- Rozum, J., Kotulan, P., Tomášek, J., Špejra, M.: Probační programy pro mladistvé. IKSP, Praha 2011, ISBN 978-80-7338-114-1

Článek a příspěvek ve sborníku:

- Rozum, J.; Tomášek, J.; Špejra, M.: Probační programy pro mladistvé a jejich efektivita. In: Státní zastupitelství, 1/2012, ročník X., str. 44-51, ISSN 1214-3758.
- Rozum, J., Tomášek, J., Špejra, M.: „Probační programy pro mladistvé“, Státní zastupitelství, č. 1/12

3. Kriminální chování u dětí a mladistvých

Odpovědný řešitel: PhDr. Kazimír Večerka, CSc.

Termín řešení: 2008–2011

Monografie:

- Večerka, K., Holas, J., Štěchová, M., Diblíková, S., Luptáková, M.: Ohrožená mládež mezi prevencí a represí“, IKSP, Praha 2011, ISBN 978-80-7338-118-9

Článek a příspěvek ve sborníku:

- Diblíková, S.: K problémovým otázkám zákona o soudnictví ve věcech mládeže. In: Večerka, K. (ed.): Propojení teorie a praxe při studiu sociálních deviací: Sborník příspěvků ze semináře sekce sociální patologie MČSS, Blansko - Skalní mlýn, 27. - 29. dubna 2011. Masarykova česká sociologická společnost, Praha 2011, ISBN 978-80-903541-8-0, str. 82 – 88
- Štěchová, M.: Recidivní chování mladistvých zlodějů a probační dohled. Trestněprávní revue, v tisku
- Luptáková, M., Kriminální chování mladistvých, AUSPICE

4. Analýza trendů kriminality a vývoje latentní kriminality

Odpovědná řešitelka: PhDr. Alena Marešová, Ph.D.

Termín řešení: 2008–2011

Monografie:

- Marešová, A., Cejp, M., Karabec, Z., Martinková, M., Zeman, P.: Criminality in 2006. IKSP, Praha 2008, ISBN 978-80-7338-070-0
- Marešová, A., Cejp, M., Holas, J., Martinková, M.: Kriminalita v roce 2007. IKSP, Praha 2009, ISBN 978-80-7338-083-0
- Marešová, A., Cejp, M., Karban, M., Martinková, M., Vlach, J.: Analýza trendů kriminality v roce 2008: IKSP, Praha 2009, ISBN 978-80-7338-092-2
- Marešová, A., Cejp, M., Martinková, M., Tomášek, J.: Analýza trendů kriminality v roce 2009 a v předchozím dvacetiletém období. IKSP, Praha 2010, ISBN 978-80-7338-107-3

- Marešová, A., Cejp, M., Martinková, M., Scheinost, M., Vlach, J.: Analýza trendů kriminality v roce 2010. IKSP, Praha 2011, ISBN 978-80-7338-117-2

Články a příspěvky ve sborníku:

- Marešová, A.: Trendy kriminality v ČR. In: Lubelcová, G., Džabazovič, R., (eds.) Sociálne deviácie a kriminalita jako aktuálne spoločenské problémy. Sborník z mezinárodní konference FF UK Bratislava, 28. 11. 2008, Bratislava. Bratislava: IRIS, 2008. ISBN 978-80-89238-23-1, str. 9-26
- Marešová, A.: Jsou statistické údaje dostatečným zdrojem informací o stavu a vývoji kriminality v ČR? Kriminalistika 1/2010, str. 3-11. Praha: MVČR, ISSN 1210-9150
- Marešová, A.: Končí kontinuita statistických dat o kriminalitě? Trestně právní revue 6/2010, str. 181-183. Praha: C.H.Beck, ISSN 1213-5313
- Cejp, M.: Metodologická východiska jednotlivých etap prognózování kriminality v České republice. In: Aktuálne problémy kriminologickej prognostiky. VI. Sborník ze stálého mezinárodního semináře, 21. – 23. 10. 2009, Bratislava. Bratislava: Akadémia policajného zboru, 2010, ISBN 80-8054-494-2, str. 39 – 51
- Cejp, M.: Pokusy o předvídání možného vývoje kriminality. Trestněprávní revue 4/2010, str. 111-116. Praha: C.H.Beck, ISSN 1213-5313
- Marešová, A.: Trendy kriminality v ČR z pohledu roku 2009. In: Aktuálne problémy kriminologickej prognostiky. VI. Sborník ze stálého mezinárodního semináře, 21. – 23. 10. 2009, Bratislava. Bratislava: Akadémia policajného zboru, 2010, ISBN 80-8054-494-2, str. 26 - 32
- Cejp, M., Karabec, Z., Marešová, A., Scheinost, M.: Czech Republic. In: Aebi M. F. & Jaquier V. (Eds.): Crime and Punishment around the World. Volume 4: Europe (pp. 75-85). Santa Barbara / Denver / Oxford: ABC-CLIO 2010. ISBN 978-0-313-35141-9
- Martinková, M.: Zpětný pohled na evidované oběti trestné činnosti vyššího věku. In: Záhora, J. et Kart, R. (Eds.): Obete kriminality – victims of crime. Proceedings of the International Conference, 25.10.2010, Pan European University Bratislava. Bratislava: Eurokódex 2010, str. 248-251, ISBN 978-80-89447-36-7
- Martinková, M.: Senioři jako oběti trestné činnosti. In: Večerka, K. (ed.): Kdo slyší hlas volajícího na poušti?: Sborník příspěvků ze semináře sekce sociální patologie MČSS, Vranov nad Dyjí, 14.-16. dubna 2010. Praha: Masarykova česká sociologická společnost, 2010, ISBN 978-80-903541-7-3, str. 184 - 188
- Marešová, A.: Statistické údaje o kriminalitě v roce 2010 začínají od roku „0“. In: Večerka, K. (ed.): Kdo slyší hlas volajícího na poušti?: Sborník příspěvků ze semináře sekce sociální patologie MČSS, Vranov nad Dyjí, 14.-16. dubna 2010. Praha: Masarykova česká sociologická společnost, 2010, ISBN 978-80-903541-7-3, str. 161 – 165
- Marešová, A., Martinková, M.: Oběti jako možný zdroj informací o výskytu latentní kriminality a sociálně patologických jevů. Kriminalistika 2/2012, str. 81-89. Praha: MVČR, ISSN 1210-9150

5. Praxe v oblasti rozhodování o nařízení ústavní výchovy a uložení ochranné výchovy

Odpovědný řešitel: JUDr. Petr Zeman, Ph.D.

Termín řešení: 2008

Monografie:

- Zeman, P. a kol.: Praxe v oblasti rozhodování o nařízení ústavní výchovy a uložení ochranné výchovy. IKSP, Praha 2009, ISBN 978-80-7338-081-6

Článek a příspěvek ve sborníku:

- Zeman, P., Diblíková, S., Kotulan, P., Vlach, J.: Poznatky z výzkumu rozhodování soudů o ochranné a ústavní výchově. *Trestněprávní revue* 7/2009, str. 202-208. Praha: C.H.Beck, ISSN 1213-5313
- Diblíková, S.: Praxe v oblasti rozhodování o uložení ochranné výchovy mladistvým. In: Večerka, K. (ed.): *Budoucnost a sociální patologie: Sborník příspěvků ze semináře sekce sociální patologie MČSS, Kašperské Hory, 22.-24. dubna 2009*. Masarykova česká sociologická společnost, Praha 2009, ISBN 978-80-903541-6-5, str. 189-193

6. Náhrada za vazbu v trestním řízení

Odpovědný řešitel: JUDr. Petr Zeman, Ph.D.

Termín řešení: 2009–2010

Monografie:

- Zeman, P. a kol.: *Opatření nahrazující vazbu v trestním řízení*. IKSP, Praha 2010, ISBN 978-80-7338-100-8

Článek a příspěvek ve sborníku:

- Holas, J.: Náhrady vazby a elektronický monitoring (Průzkum názorů soudců). In: Večerka, K. (ed.): *Kdo slyší hlas volajícího na poušti?: Sborník příspěvků ze semináře sekce sociální patologie MČSS, Vranov nad Dyjí, 14. - 16. dubna 2010*. Masarykova česká sociologická společnost, Praha 2010, ISBN 978-80-903541-7-3, str. 86-91
- Zeman, P., Biedermanová, E., Diblíková, S., Holas, J., Vlach, J.: *Opatření nahrazující vazbu v trestním řízení: poznatky z výzkumu*. *Trestněprávní revue* 5/2011, str. 142-146. Praha: C.H.Beck, ISSN 1213-5313

7. Výzkum příčin komerčního sexuálního zneužívání dětí

Odpovědná řešitelka: PhDr. Šárka Blatníková

Termín řešení: 2008–2009

Monografie:

- Blatníková, Š.: *Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání dětí*. IKSP, Praha 2009, ISBN 978-80-7338-091-5

Články:

- Blatníková, Š.: *Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání dětí v ČR - informace z výzkumu*. *Trestněprávní revue* 11/2010, str. 335-361. Praha: C.H.Beck, ISSN 1213-5313
- Blatníková, Š.: *Sexuální vykořisťování dětí*. *Kriminalistika* 2/2011, str. 91-99. Praha: MVČR, ISSN 1210-9150

8. Výzkum a analýza závažných forem trestné činnosti

Odpovědný řešitel: PhDr. Martin Cejp, CSc.

Termín řešení: 2008–2010

Monografie:

- Scheinost, M., Netík, K.: *Český organizovaný zločin v mezinárodním kontextu*. IKSP, Praha 2010. ISBN 978-80-7338-104-2
- Cejp, M.: *Vývoj organizovaného zločinu na území České republiky*. IKSP, Praha 2010. ISBN 978-80-7338-105-9

- Blatníková, Š.: Sexuální vykořisťování jako forma závažné organizované kriminality. IKSP, Praha 2010. ISBN 978-80-7338-103-5
- Karabec, Z.: Účinnost právních nástrojů proti organizované kriminalitě (použití agenta). IKSP, Praha 2010. ISBN 978-80-7338-099-1
- Trávníčková, I. - Zeman, P.: Kriminální kariéra pachatelů drogové kriminality. IKSP, Praha 2010. ISBN 978-80-7338-101-1

Články a příspěvky ve sborníku:

- Cejp, M.: Metodologie výzkumu ohrožení společnosti závažnými formami trestné činnosti. In: Lubelcová, G., Džambazovič, R., (eds.) Sociálne deviácie a kriminalita jako aktuálne spoločenské problémy. Sborník z mezinárodní konference FF UK Bratislava, 28. 11. 2008, Bratislava. Bratislava: IRIS, 2008. ISBN 978-80-89238-23-1, str.114 - 126
- Cejp, M.: Trendy v organizovaném zločinu v České republice. In: Večerka, K. (ed.): Trendy sociálně patologických jevů: Sborník příspěvků ze semináře sekce sociální patologie MČSS, Kašperské Hory, 23. - 25. dubna 2008. Masarykova česká sociologická společnost, Praha 2008, ISBN 978-80-903541-5-9, str.164-173
- Cejp, M.: Ohrožení společnosti organizovaným zločinem. In: Vybrané bezpečnostní hrozby a rizika 21. století, str. 257-266. Brno: MU, 2009. ISBN 978-80-210-5288-8
- Cejp, M.: Organised crime in the Czech Republic in 2006 compared with developments between 1993 and 2005. Trends in Organized Crime. Volume 12, No 1/2009, pp 30 - 58. New York: Springer Science, ISSN 1084-4791
- Cejp, M.: Criminological research into organised crime in the Czech Republic. In: Toettel,U., Buechler,H. (eds.): Research Conferences on Organised crime at the Bundeskriminalamt in Germany 2008-2010. Luchterhand: Wolters Kluwer, 2011. ISBN 978-3-472-08066-4, str. 21 - 33
- Cejp, M.: Od obecného pojetí k některým dílčím poznatkům z výzkumu veřejného mínění o korupci ve státní správě. Trestněprávní revue 9/2011, str. 256-260. Praha: C.H.Beck, ISSN 1213-5313
- Karabec, Z.: Použití agenta proti organizovanému zločinu. Trestněprávní revue 8/2011, str. 224-231. Praha: C.H.Beck, ISSN 1213-5313
- Karabec, Z.: Agent v trestním řízení. Justičná revue 8-9/2011, str. 224-231. Bratislava: MS SR, ISSN 1335-6461
- Karabec, Z.: Použití agenta v "předpolí zločinu". In: Vanduchová, M., Hořák, J. (eds.): Na křižovatkách práva. Pocta Janu Musilovi k 70. narozeninám. Praha: C.H.Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-388-2, str. 165-177
- Luptáková, M.: Legal and Illegal Migration from Ukraine: An Analysis of Social and Security Issues. International Journal of Criminal Justice Sciences (IJCJS). July-December Vol. 4(2), 2009: pp 144-159. ISSN 0973-5089
- Luptáková,M., Názory české veřejnosti na problematiku organizovaného zločinu a vliv denního tisku na utváření těchto názorů? Trestněprávní revue 2/2012, ISSN 1213-5313
- Scheinost, M., Karabec, Z.: Zneužití identity a trestná činnost s tím spojená. In: Kriminalistika 4/2009, s. 241-251. ISSN 1210-9150
- Scheinost, M.: Trends in crime and organized crime in the Czech Republic. CRIMEN, broj 2, godina 1. Beograd 2010, str. 270-285. ISSN 2217-219X
- Scheinost, M.: Jak je v praxi využíváno ustanovení § 361 trestního zákoníku o účasti na organizované zločinecké skupině? Trestněprávní revue 11/2011, str. 315-321, ISSN 1213-5313

- Scheinost, M.: Organised Crime in the Czech Republic. In: Toettel,U., Buechler,H. (eds.): Research Conferences on Organised crime at the Bundeskriminalamt in Germany 2008-2010. Luchterhand: Wolters Kluwer, 2011. ISBN 978-3-472-08066-4, str. 13 - 20
- Scheinost, M.: Organised Crime, the Media and the Sentiments of the Public. In: Antonopoulos, G. et al. (eds.): Usual and unusual organising criminals in Europe and beyond. Maklu, Appeldorn 2011. Pp. 207-214. ISBN 978-90-466-0429-8
- Scheinost, M.: Organizovaný zločin, média a postoje veřejnosti. In: Vanduchová,M., Hořák, J. (eds.): Na křižovatkách práva. Pocta Janu Musilovi k 70. narozeninám.C.H.Beck, Praha 2011. ISBN 987-80-7400-388-2, , str. 477-486
- Scheinost, M.: Kdo je český pachatel organizovaného zločinu? In: Večerka,K. (ed.), Propojení teorie a praxe při studiu sociálních deviací. Sborník příspěvků ze sekce sociální patologie MČSS Blansko, 27.-29.4.2011. MČSS, Praha 2011. ISBN 978-80-903541-8-0, str. 181-185
- Trávníčková Ivana - Zeman Petr: Pachatelé drogové kriminality z perspektivy jejich kriminální kariéry. Kriminalistika 2/2011, str. 81-90. Praha: MVČR. ISSN 1210-9150

9. Veřejnost a trestní politika

Odpovědný řešitel: JUDr. Petr Zeman, Ph.D.

Termín řešení: 2009-2011

Monografie:

- Zeman, P. a kol.: Názory a postoje občanů v oblasti trestní politiky. IKSP, Praha 2010, ISBN 978-80-7338-098-4
- Zeman, P. a kol.: Veřejnost a trestní politika. IKSP, Praha 2011, ISBN 978-80-7338-113-4

Články a příspěvky ve sborníku:

- Zeman, P.: Fungování orgánů systému trestní justice očima občanů. Státní zastupitelství 5/2011, str. 14-20. Praha: Novatrix, ISSN 1214-3758
- Zeman, P., Diblíková, S., Trávníčková, I., Tomášek, J.: Kriminalita, trestní justice a veřejné mínění. Trestněprávní revue 3/2011, str. 79-83. Praha: C.H.Beck, ISSN 1213-5313
- Trávníčková, I.: Trestní politika očima občanů ČR. Trestněprávní revue 7/2011, str. 204-209. Praha: C.H.Beck, ISSN 1213-5313
- Tomášek, J.: Kriminalita a česká veřejnost. Kriminalistika 4/2011, str. 273-282. Praha: MVČR, ISSN 1210-9150

10. Penologický výzkum

Odpovědná řešitelka: PhDr. Alena Marešová, Ph.D.

Termín řešení: 2008–2010

Do tohoto souhrnného úkolu byla zařazena 3 výzkumná témata reagující na potřeby a náměty Vězeňské služby ČR, konkrétně se jednalo o následující úkoly :

- *Recidiva a recidivisté – charakteristika, projevy, možnosti trestní justice.*
- *Možnosti a problémy resocializace vězňů, účinnost programů zacházení.*
- *Pilotážní průzkum směřující k orientačnímu zjištění počtu potenciálních klientů pro detenční ústav VS ČR.*

Výstupy z úkolu:

Monografie:

- Blatníková, Š.: Problematika zabezpečovací detence. IKSP, Praha 2010, ISBN 978-80-7338-106-6
- Marešová, A. a kol.: Kriminální recidiva a recidivisté. IKSP, Praha 2011, ISBN 978-80-7338-119-6
- Biedermanová, E., Petras, M.: Možnosti a problémy resocializace vězňů, účinnost programů zacházení, IKSP, Praha 2011, ISBN 978-80-7338-115-8

Článek a příspěvky ve sborníku:

- Biedermanová, E.: Efektivita programů zacházení. (E.Biedermanová) In: Večerka, K. (ed.): Kdo slyší hlas volajícího na poušti?: Sborník příspěvků ze semináře sekce sociální patologie MČSS, Vranov nad Dyjí, 14. - 16. dubna 2010. Masarykova česká sociologická společnost, Praha 2010, ISBN 978-80-903541-7-3, str. 92 - 96
- Marešová, A., Tamchyna, M.: Několik kritických připomínek k současným pokusům o resocializaci pachatelů trestných činů. Trestněprávní revue 9/2011, str. 260-263. Praha: C.H.Beck, ISSN 1213-5313
- Marešová, A.: O resocializaci trochu jinak. In: Večerka, K. (ed.), Propojení teorie a praxe při studiu sociálních deviací. Sborník příspěvků ze sekce sociální patologie MČSS Blansko, 27.-29.4.2011. MČSS, Praha 2011. ISBN 978-80-903541-8-0, str. 116 - 121
- Biedermanová, E.: Brána vězení otevřená. In: Večerka, K. (ed.), Propojení teorie a praxe při studiu sociálních deviací. Sborník příspěvků ze sekce sociální patologie MČSS Blansko, 27.-29.4.2011. MČSS, Praha 2011. ISBN 978-80-903541-8-0, str. 122 – 126

Výzkumné úkoly nad rámec Střednědobého plánu

Vybrané aspekty drogové problematiky z pohledu občanů

(doba řešení: 2010-2011)

Výzkum byl připraven ve spolupráci s Úřadem vlády ČR – Národním monitorovacím střediskem pro drogy a drogové závislosti a jeho součástí je též průzkum prevalence užívání návykových látek v populaci.

Monografie:

- Zeman, P., Trávníčková, I., Štefunková, M.: Vybrané aspekty drogové problematiky z pohledu občanů. IKSP, Praha 2011, ISBN 978-80-7338-112-7

Kontinuální výzkum aplikace výzkumných metod a technik v kriminologii:

Monografie:

- Cejp, M.: Aplikace výzkumných metod a technik v kriminologii. Obecná část. (Vybrané metody kriminologického výzkumu - svazek 1) IKSP, Praha 2011. ISBN 978-80-7338-108-0
- Marešová, A.: Resortní statistiky - základní zdroj informací o kriminalitě v České republice. (Vybrané metody kriminologického výzkumu - svazek 2) IKSP, Praha 2011. ISBN 978-80-7338-110-3

- Blatníková, Š.: Aplikace klinických a testových metod v kriminologickém výzkumu. (Vybrané metody kriminologického výzkumu - svazek 3) IKSP, Praha 2011. ISBN 978-80-7338-109-7